

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 2. september 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1406
Dok.: RAJ41566

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1404 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. august 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Lars Barfoed

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1404 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes oplyse, om han er enig i Eva Smiths betragtning i bogen "Straffeprocessen", hvor hun på s. 21 udlægger Højesteretsdom U 2005-3108 H således, at hvis en dansker fængsles i udlandet og afhøres af danske myndigheder, gælder den danske retsplejelovs regler.”

Svar:

Den omtalte dom er i Ugeskrift for Retsvæsen refereret som følger:

”Under efterforskningen af en straffesag udstedte det britiske »Serious Fraud Office« (SFO) en fuldmagt til den danske anklagemyndighed til at gennemføre afhøring af en engelsk revisor i England. Ved afhøringsmødets indledning blev revisoren af SFO i overensstemmelse med engelske regler pålagt med trussel om straf at besvare den danske anklagemyndigheds spørgsmål, hvorefter afhøringen blev overladt til anklagemyndigheden. Under mødet blev revisoren af en medarbejder fra SFO endvidere pålagt at udlevere regnskabsmateriale, og revisoren blev gjort opmærksom på, at han ifølge de engelske regler var forpligtet til at udlevere materialet, der blev udleveret den følgende dag. Samme dag blev den danske byret, hvor straffesagen verserede, telefonisk orienteret om, at materialet var blevet udleveret. Dette blev fulgt op af en skriftlig redegørelse, hvor der blev henvist til, at kravet om edition var gennemført uden forudgående dommerkendelse under hensyn til »periculum in mora« - at øjemedet ville forspildes, såfremt en dommerkendelse skulle afventes. Forsvareren havde ikke været orienteret om afhøringen og editionspålægget og gjorde gældende, at afhøringen var et ulovligt efterforskningsskridt, og at editionspålægget var ulovligt. Højesteret fandt, at retsplejelovens bestemmelser om efterforskningsskridt også gælder, når der er tale om foranstaltninger rettet mod personer i udlandet. Da anklagemyndigheden ikke havde vejledt om afhøringsreglerne i retsplejelovens § 750 og i øvrigt ikke søgte at gennemføre afhøringen i overensstemmelse dermed, var afhøringen gennemført i strid med retsplejelovens § 750. Derimod var editionen ikke sket i strid med retsplejelovens § 806, stk. 3.”

Højesteret har i dommen angivet følgende begrundelse for dommens resultat:

”Bestemmelserne i retsplejeloven om efterforskningsskridt gælder også, når der er tale om foranstaltninger rettet mod fysiske eller juridiske personer i udlandet. Når derfor danske

repræsentanter for politi- og anklagemyndigheden som led i et andet lands opfyldelse af en retshjælpsbegæring om afhøring af en person som vidne i det pågældende land reelt foretager afhøringen dér, således som tilfældet har været i nærværende sag, skal de vejlede om de relevante danske afhøringsregler og søge afhøringen gennemført i overensstemmelse med disse.

De repræsentanter for den danske anklagemyndighed, som reelt foretog afhøringen af revisor A den 3. juli 2003 i England, vejledte ikke om retsplejelovens § 750 og søgte ikke afhøringen gennemført i overensstemmelse med bestemmelsen. Afhøringen må af denne grund anses for stridende mod retsplejelovens § 750. Højesteret tager herefter de kærendes påstand 1 til følge som nedenfor bestemt. Der er ikke herved taget stilling til, hvilken bevisførelse der kan tillades under sagen.

Hvad editionspålægget angår, tiltræder Højesteret, at der ikke er handlet i strid med retsplejelovens § 806, stk. 3. De kærendes påstand 2 tages derfor ikke til følge.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens kendelse med den ovennævnte ændring.”

Eva Smith har på side 21 i bogen ”Straffeprocessen”, 6. udgave, 2007, refereret Højesterets dom som følger:

”I U 2005.3108 H udtaler Højesteret, at retsplejelovens regler om efterforskningsskridt også skal anvendes, når danske myndigheder foretager efterforskningsskridt i udlandet f.eks. afhøringer. Højesteret tager dog ikke stilling til, hvorvidt den ulovlige afhøring kan anvendes som bevis under sagen.”

Referatet af højesteretsdommen er medtaget i forbindelse med Eva Smiths behandling af spørgsmålet om anvendelse af ulovligt tilvejebragte bevismidler ved danske domstole. Justitsministeriet forstår derfor Eva Smiths kortfattede referat af den omhandlede højesteretsdom således, at den bygger på, at der er tale om efterforskningsskridt, som danske myndigheder foretager i udlandet i forbindelse med en dansk straffesag. Justitsministeriet finder i det lys, at der er overensstemmelse mellem den relevante del af Højesterets begrundelse og Eva Smiths referat af dommen. Det bemærkes, at Justitsministeriet ikke opfatter referatet som en udtømmende fortolkning af højesteretsdommens rækkevidde.